

Anbefaling om pant i livrenteforsikring

Vedtatt av	Bransjestyre liv og pensjon i FNH / FNH Servicekontor
Vedtagelsestidspunkt	06.09.2002
Anbefalingens formål	Anmodning om ikke å tillate pantsettelse i livsforsikring, i påvente av en avklaring fra Justisdepartementet om skattereglene er til hinder for dette.

RUNDSKRIV NR 7 – 2004 FRA FNH

Til: Medlemsbedriftene i FNH

Att.: Juridisk ansvarlig og depotavdelingene i bankene

Kontaktpersoner FNH: Mette Knutsen

Dato: 20.01.2004

Arkivref.: 2001/000028 FJA/MK

Rundskriv fra FNH til medlemsbedriftene omfatter hovedsakelig informasjon fra FNHs egne organer og informasjon vedrørende endret regelverk. Rundskrivet stiles til det fagmiljø som antas å ha mest nytte av informasjonen. Dessuten legges alle rundskriv fra FNH ut på medlemsnett. Det forutsettes at mottaker hos medlemselskapene foretar den nødvendige interne distribusjon.

Pant i livrenteforsikring

Det har i lengre tid vært drøftet i næringen om det er rettslige hinder for pantsettelse av livrenteforsikring og om de særlige skattereglene for livrenter er til hinder for pantsettelse.

I møte i Bransjestyre sparing, liv og pensjon (BSLP) 17.10.03 ga BSLPs medlemmer uttrykk for at de oppfatter det slik at det er stor risiko for at det vil komme endringer i dagens skatteregler for livrenter dersom det finner sted en utstrakt grad av pantsetting. BSLP fattet følgende vedtak:

”Det er ikke tilrådelig at livrenteavtaler pantsettes. Selskapene anmodes derfor sterkt om ikke å tillate pantsetting.”

Bakgrunn

Enkelte forsikringselskap tillot en periode pantsettelse av livrenteforsikring. I den forbindelse oppsto det usikkerhet knyttet til om det kan etableres rettsgyldig pant i livrenteforsikring og om en slik praksis vil kunne føre til endrede skatteregler for livrenter.

Forsikringsnæringen ønsker i utgangspunktet å kunne pantsette livrenteforsikring, men dette ønsket går ikke foran behovet for å opprettholde dagens skatteregler dersom dette skulle komme i konflikt med hverandre

FNH har i den forbindelse tatt kontakt med Justisdepartementet (Lovavdelingen), Kredittilsynet og Finansdepartementet (Skattelovavdelingen) med sikte på å få en avklaring fra myndighetene. Kredittilsynet opplyste at de ikke hadde mulighet til å prioritere denne saken.

Når det gjelder den juridiske vurderingen, rettet FNH 05.06.01, en henvendelse til Justisdepartementet om spørsmålet. I departementets svarbrev av 15.11.01 vises det til:

”Gjennomgåelsen foran viser at de fleste kilder taler for at livrenteforsikring kan pantsettes. Vi vil særlig fremheve at ordlyden i panteloven § 4-1 fjerde ledd er klar, og at bestemmelsene i FAL §§ 15-8 og 15-10 må tolkes i lys av dette. Vi viser også til bestemmelsenes historiske bakgrunn, og at verken forarbeidene til panteloven eller FAL gir holdepunkter for at man har ønsket å innskrenke adgangen til å pantsette livrenteforsikringer.

Vi er etter dette av den oppfatning at det er adgang til å pantsette livrenteforsikringer. Vi presiserer imidlertid at vi ikke har vurdert om noe annet kan følge av regler ”i eller i medhold av lovgivningen ellers”, jf. forbeholdet i FAL §15-10.”

Spørsmålet om rettslige hindringer ble derfor ikke tilstrekkelig avklart. BSLP vurderte om det burde innhentes en juridisk betenkning om problemstillingen. Etter nærmere konsultasjon med prof. Hans Jacob Bull ved Universitetet i Oslo (UIO) ble det konkludert med at dette ikke ville ha noen hensikt. I forbindelse med næringens ønske om avklaring av eventuelle skattemessige begrensninger, rettet FNH en henvendelse til Finansdepartementet 04.07.03. I departementets svarbrev av 02.10.03 fremkommer det bl.a:

”Skattelovgivningen har ingen direkte regulering av pantsettelsesadgangen for livrenter som skattelegges fullt ut etter skatteloven § 5-1 eller livrenter med begrenset skatteplikt etter skatteloven §5-41 med tilhørende forskrifter. Departementet antar at et forbud heller ikke kan innfortolkes i regelverket.

Ved en eventuell realisasjon av pantet kan det imidlertid oppstå brudd på vilkårene for begrenset skatteplikt. Konsekvensen av at vilkårene ikke oppfylles er at utbetalingene skattelegges etter §5-1, det vil si at utbetalingene blir skattepliktige i sin helhet. Dette kan innebære at det må foretas endring av tidligere års ligninger.”

Det var derfor på møtet i BSLP 06.09.02 enighet om at selskapene ikke ville tillate pantsetting av livrenteforsikring før en slik avklaring har skjedd.

Med vennlig hilsen
FINANSNÆRINGENS HOVEDORGANISASJON

Mette Knutsen
Kontorsjef

Vedlegg:

- Brev fra Justisdepartementet 15.11.01.
- Brev fra Finansdepartementet 02.10.03.